

Borštnikov prstan 2003: Anica Kumer

Obrazložitev

Na začetku je bil Cankar. Ne le zato, ker bibliografija članice ansambla Slovenskega ljudskega gledališča v Celju Anice Kumer med prvimi pomembnejšimi vlogami navaja Anko v Cankarjevih Hlapcih v režiji Mileta Koruna in kmalu nato Pavlo v Romantičnih dušah v režiji Dušana Mlakarja, temveč predvsem zato, ker je prav Cankarjeva dramatika zaznamovala igralsko umetnost dobitnice Borštnikovega prstana v letu 2003, dramske igralko Anice Kumer. Na svoji dosedanji umetniški poti je preigrala domala celoten dramski opus Ivana Cankarja in slovensko gledališče je z Anico Kumer dobilo izvrstno interpretinjo, igralko z izostrenim poslušom za zven in pomen Cankarjeve dramske besede. Naš največji dramatik je dobil – ali soustvaril – igralko izjemne občutljivosti, ki zna preplesti krhke lirizme in živo, domala fizično občuteno bolečino, ki od igrive upodobitve nedolžno čistega bitja prehaja v sugestivno izpoved bivanjske tesnobe. Takšna, čista, v izpovedi tesnobe in bolečine pretresljiva, bo odrska podoba Anice Kumer ostala živa predvsem po zaslugi dveh magistralnih vlog: Jacinte v Pohujšanju in Vide v Lepi Vidi, obeh v Korunovi režiji.

Anica Kumer se je v vrhunsko dramsko igralko razvila zgodaj, v sedemdesetih letih, v obdobju največjega umetniškega vzpona Slovenskega ljudskega gledališča v Celju. Na celjskem odru je ustvarila domala vse vloge svoje bogate, tako raznovrstne in zasluženo nagrajevane umetniške poti. Za vlogo Jacinte v Cankarjevem Pohujšanju v dolini šentflorjanski je leta 1967 dobila svojo prvo diplomu Borštnikovega srečanja in nagrado Sklada Staneta Severja. Za Jacinto in za naslovno vlogo v Tosci Vjerana Zuppe, Ristića in Kokotovićeve je prejela nagrado Prešernovega sklada. Kreacija Vide v Cankarjevi Lepi Vidi je bila nagrajena s Severjevo nagrado za leto 1980. Borštnikovo srečanje jo je leta 1982 nagradilo za vlogo Isabelle v igri Wendy Kesselman Sestri v režiji Zvoneta Šedlbauerja. Za vlogo Žene v Queneaujevih Vajah v slogu v režiji Jurija Součka je na Dnevih komedije v Zagrebu prejela nagrado Zlati smeh. Dvakrat je požela priznanje Žlahtna komedijantka, ki ga podeljujejo na Dnevih komedije v Celju: prvič leta 1996 za vlogo Mici v krstni uprizoritvi komedije Zorana Hočevarja Smejči v režiji Francija Križaja in drugič leta 2001 za vlogo Ane Andrejevne v Gogoljevem Revizorju v režiji Matije Logarja. Širokemu gledališkemu in televizijskemu avditoriju se je Anica Kumer priljubila kot Helena v Partljičevi komediji Ščuke pa ni v Jovanovičevi režiji.

Če je ob tej priložnosti dovoljeno malo humorja – ta pa nocojšnji nagrajenki nikakor ni tuj – naj spomnimo na njen duhovito interpretirani refren Samo ne nocoj, Franc, ki je kot ponarodela sintagma, pripovedujoča o vsakršni vzdržnosti in odlašanju, prešel v domala splošno rabo. Uveljavila se je kot igriva interpretinja duhovito niansiranih komičnih vlog in kot igralka, ki zna dramski lik razpreti, zna iskati in s sredstvi svoje specifične, krhke, subtilne, sugestivne igre izpovedati živo človeško jedro nepomirljivega, dramsko vselej intenzivnega boja z drugim, s svetom in s samim seboj.

Igra Anice Kumer ne mara klišejskih likov, vselej govori o mnogoplastni človekovi naravi in usodi. Ko Borštnikovo srečanje, ta osrednja slovenska gledališka prireditev, nagrajuje dramsko igralko Anico Kumer, hkrati potrjuje svojo zavezanost slovenski dramatik, njeni živi besedi, njeni odrski govorici, ki z nezamenljivo natančnostjo in silovitostjo izražata, uprizarjata komične nesporazume in tragične dileme našega bivanja. Umetniška pot Anice Kumer je neločljivi del tega živega gledališča. Zapisana

mu je s smehom in s krikom bolečine in resnice. S krikom človeka, ki jemlje nase svojo usodo. S tistim krikom, ki ga je z enkratno intenzivnostjo dobesedno iztrgala iz sebe Vida v interpretaciji Anice Kumer: Paradiž ni moj dom! Pot je moj dom! Spoštovana gospa Anica Kumer, naj bo nocojšnja podelitev Boršnikovega prstana kot paradiž na vaši umetniški poti. Na ustvarjalni poti, ki ni sklenjena in je igralki njen pravi dom.

Jernej Novak

Vir: Almanah Boršnikovega srečanja 2004, Urednica Mateja Jančar, Obrazložitev podelitve Boršnikovega prstana 2003, stran 66